



## ES ETS gada ziņojumi

INFORMĀCIJA PAR OPERATORU	
Operatora nosaukums:	AS "Latvenergo"
Iekārtas nosaukums:	TEC-1
Iekārtas adrese:	Viskaļu iela 16, Rīga, LV-1026
Unikālais ID:	LV000000000000006
SEG atļaujas Nr.:	RI13SG0015
Attiecīgā apstiprinātā MP datums(-i) un katra plāna derīguma periods:	15.03.2013. v1
Apstiprinošā kompetentā iestāde:	Valsts vides dienests Lielrīgas reģionālā vides pārvalde
Kategorija:	B
Vai iekārta ir „mazs emitētājs”?	Nē
1. pielikuma darbība:	Sadedzināšana

ZIŅAS PAR EMISIJĀM	
Ziņošanas gads:	2017
Atsauces dokuments:	2017_Emisiju_zinojums_TEC-1.xls
Emisiju ziņojuma datums:	13.02.2018.
Procesa emisijas tCO <sub>2</sub> e:	
Sadedzināšanas emisijas tCO <sub>2</sub> e:	386099,82
Kopējās emisijas tCO <sub>2</sub> e:	386099,82
Sadedzināšanas avota plūsmas:	dabasgāze, dīzeļdegviela
Procesu avota plūsmas:	
Izmantotās metodes:	uz aprēķiniem balstīta metode
Izmantotie emisijas koeficienti:	Dabasgāze - EF 55,5861 tCO <sub>2</sub> /TJ, OxF 100%, NCV 34,3400 GJ/1000Nm <sup>3</sup> Dīzeļdegviela - EF 74,7485 tCO <sub>2</sub> /TJ, OxF 100%, NCV 42,49 GJ/t (dabasgāzes zemākā siltumspēja aprēķināta kā vidējā svērtā vērtība, pārējie koeficienti saskaņā ar LVGMC CO <sub>2</sub> emisiju no kurināmā stacionārās sadedzināšanas aprēķina metodika, 2018.gada janvāris)
Ar operatoru/iekārtu saistītas izmaiņas ziņošanas gadā:	Pārskata periodā iekārtā fiziskas izmaiņas nav notikušas.

ZIŅAS PAR OBJEKTA VERIFIKĀCIJU	
Verifikācijas laikā apmeklētais operators/iekārta:	Jā
Apmeklējuma(-u) datums(-i):	14.02.2018.
Objektā pavadīto dienu skaits:	0,3
Objektu apmeklējošā ES ETS (galvenā) auditora (-u) /tehnisko ekspertu vārds:	Sandra Jaunzema
Objekta neapmeklēšanas pamatojums	
Datums, kad kompetentā iestāde rakstiski piekritusi objekta apmeklējuma atcelšanai:	

**ES ETS NOTEIKUMU IEVĒROŠANA**

Monitoringa plāna prasības ir izpildītas:	Jā
Atļaujas nosacījumi ir ievēroti:	Jā
ES regula par monitoringu un ziņošanu ir ievērota:	Jā
<b>ES regula par akreditāciju un verifikāciju ir ievērota:</b>	
14. panta a) punkts un 16. panta 2. punkta f) apakšpunkts: dati detalizēti verificēti un salīdzināti ar avotu:	Jā  Ja jā, vai tā bija daļa no objekta verifikācijas  Jā
14. panta b) punkts: kontroles darbības ir atbilstoši dokumentētas, īstenotas, uzturētas un spēj mazināt raksturīgos riskus:	Jā
14. panta c) punkts: monitoringa plānā izklāstītās procedūras ir atbilstoši dokumentētas, īstenotas, uzturētas un spēj mazināt raksturīgos riskus un kontroles riskus:	Jā
16. pants: Datu verifikācija:	Jā
17. pants: Monitoringa metodoloģijas pareizs pielietojums:	Jā
17. panta 4. punkts: Ziņošana par plānotajām vai veiktajām izmaiņām:	Jā
18. pants: Trūkstošiem datiem pielietoto metožu verifikācija:	Nē  Iztrūkstoši dati 2017.gadā netika konstatēti
19. pants: Nenoteiktības novērtējums:	Jā
Kompetentās iestādes (2. pielikums) norādījumi par M&Z ievēroti:	Jā
Iepriekšējā gada neatbilstības izlabotas:	N/P
Izmaiņas utt., kas konstatētas un nav paziņotas kompetentajai iestādei/iekļautas atjauninātajā MP:	N/P

**MONITORINGA UN ZIŅOŠANAS PRINCIPU IEVĒROŠANA**

Pareizība:	Jā
Pilnīgums:	Jā
Konsekvence:	Jā
Salīdzināmība laikā:	Jā
Pārredzamība:	Jā
Metodoloģijas integritāte:	Jā
Pastāvīgi uzlabojumi:	Nē, nav konstatēti nepieciešami uzlabojumi

**ATZINUMS**

**ATZINUMS – verificēts kā apmierinošs:** Esam verificējuši siltumnīcefekta gāzu datus, ko paziņojis minētais operators šajā gada emisiju ziņojumā. Pamatojoties uz veikto verifikāciju (sk. 2. pielikumu), var secināt, ka šie dati ir paziņoti pareizi.

**VERIFIKĀCIJAS KOMANDA**

ES ETS galvenais auditors:	Sandra Jaunzema
ES ETS auditors(-i):	
Tehniskais eksperts (-i) (ES ETS)	
Neatkarīgais pārskatītājs:	Andris Trifanovs
Tehniskais eksperts (-i)	



Parakstīts SIA "Bureau Veritas Latvia" vārdā:	
Pilnvarotās personas vārds:	Sandra Jaunzema
Atzinuma datums:	24.02.2018.

Verificētāja nosaukums/vārds:	SIA "Bureau Veritas Latvia"
Kontakadrese:	Duntes iela 17a, Rīga, LV-1005 riga@lv.bureauveritas.com
Verifikācijas līguma datums:	28.12.2017. Nr.LV/SEG/2017/006
Vai verificētājs ir akreditēta persona vai sertificēta fiziska persona?	akreditēts
Valsts akreditācijas struktūras nosaukums vai valsts verificētāju sertifikācijas struktūras nosaukums:	SIA "Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs"
Akreditācijas/sertifikācijas numurs:	LATAK-GHG-488

Verifikācijas ziņojums – emisiju tirdzniecības sistēma  
ES ETS gada ziņojumi

AS "Latvenergo"

1.A pielikums - nepatiesi apgalvojumi, neatbilstības, neievērošana un ieteiktie uzlabojumi

A. Nepatiesi apgalvojumi, kas nav izlaboti pirms šī verifikācijas ziņojuma sagatavošanas Būtiski?

A1	Neattiecas	--
A10		-- izvēlieties-- -

B. Neizlabotas neatbilstības apstiprinātajam monitoringa plānam  
ieskaitot atšķirības starp apstiprināto plānu un faktiskajiem avotiem, avota plūsmām un robežām u.c., kas konstatētas verifikācijas laikā

Būtiski?

B1	Neattiecas	--
B10		-- izvēlieties-- -

C. Neizlabota MZR neievērošana, kas konstatēta verifikācijas laikā

Būtiski?

C1	Neattiecas	--
C10		-- izvēlieties-- -

D. Ieteiktie uzlabojumi (ja ir)

D1	Neattiecas
D10	

E. Iepriekšējā gada neatbilstības, kas NAV novērstas  
Šeit nav jāmin iepriekšējā gada neatbilstības, par kurām ziņots iepriekšējā verifikācijas ziņojumā un kuras ir novērstas.

E1	Neattiecas
E10	

1.B pielikums – Datu trūkuma novēršanas metodoloģija

Vai bija jāizmanto datu trūkuma novēršanas metode?	Nē
Ja jā, vai to apstiprināja kompetentā iestāde pirms verifikācijas pabeigšanas?	--izvēlieties--
Ja nē -	
- vai izmantotā metode bija konservatīva (ja nē, norādiet sīkāku informāciju)	--izvēlieties--
- vai metode bija par iemeslu būtiskam nepatiesam apgalvojumam (ja jā, norādiet sīkāku informāciju)	--izvēlieties--

Verifikācijas ziņojums – emisiju tirdzniecības sistēma

ES ETS gada ziņojumi

AS "Latvenergo"

2.pielikums – Papildu informācija, kas attiecas uz atzinumu

<p><b>Verifikācijas mērķi un tvērums</b></p>	<p>Verificēt operatora vai gaisa kuģu ekspluatanta gada emisijas [tonnkilometru datus] ar pamatotu pārliecību, lai tos varētu iekļaut gada emisiju ziņojumā [tonnkilometru ziņojumā] (kopsavilkumu sk. pievienotajā atzinumā) saskaņā ar ES emisiju tirdzniecības sistēmu, un apliecināt, ka ir ievērotas apstiprinātās monitoringa prasības, apstiprinātais monitoringa plāns un ES regula par monitoringu un ziņošanu.</p>
<p><b>Pienākumi:</b></p>	<p>Operators vai gaisa kuģu ekspluatants vienīgais ir atbildīgs par gada siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju [tonnkilometru datu] sagatavošanu un paziņošanu ES ETS vajadzībām saskaņā ar noteikumiem un apstiprināto monitoringa plānu (kā minēts pievienotajā atzinumā), par visu informāciju un novērtējumiem, ar ko pamato paziņotos datus, par iekārtas mērķu noteikšanu saistībā ar SEG informāciju un par attiecīgu procedūru ieviešanu un uzturēšanu, darbības pārvaldību un iekšējām kontroles sistēmām, no kurām izgūst paziņoto informāciju.</p> <p>Kompetentā iestāde ir atbildīga:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- par attiecīgu atļauju izdošanu un grozīšanu operatoriem un gaisa kuģu ekspluatantiem</li> <li>- par to, ka tiek piemērotas prasības, kas izklāstītas Regulā (ES) Nr. 601/2012 par ziņošanu un monitoringu, un atļaujās minētie nosacījumi</li> <li>- par atsevišķu verifikācijas procesa aspektu apstiprināšanu, piemēram, objekta apmeklēšanas prasības atcelšanu. Ārkārtējos gadījumos, tostarp MZR 70. panta 1. un 2. punktā minētajos gadījumos, kompetentā iestāde var noteikt operatora vai gaisa kuģu ekspluatanta emisijas [tonnkilometru datus] ETS vajadzībām.</li> </ul> <p>Verificētājs (kas norādīts atzinumā) saskaņā ar verifikācijas līgumu un Komisijas Regulu (ES) Nr. 600/2012 par akreditāciju un verifikāciju verificē operatoru vai gaisa kuģu ekspluatantu sabiedrības interesēs, neatkarīgi no operatora vai gaisa kuģu ekspluatanta un neatkarīgi no kompetentajām iestādēm, kas atbildīgas par Direktīvu 2003/87/EK. Verificētāja pienākums ir sagatavot neatkarīgu atzinumu, izvērtējot informāciju un datus gada emisiju ziņojumā [tonnkilometru ziņojumā], un paziņot šo atzinumu operatoram vai gaisa kuģu ekspluatantam. Tāpat mēs ziņojam, ja uzskatām, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• gada emisiju ziņojums [tonnkilometru ziņojums] satur vai var saturēt nepatiesus apgalvojumus (izlaidumus, nepareizu atspoguļojumu vai kļūdas) vai neatbilstības, vai</li> <li>• operators vai gaisa kuģu ekspluatants neievēro Regulu (ES) Nr. 601/2012 par monitoringu un ziņošanu, pat tad, ja monitoringa plānu ir apstiprinājusi kompetentā iestāde,</li> <li>• ES ETS galvenais auditors/auditors nav saņēmis visu informāciju un paskaidrojumus, kas vajadzīgi, lai izvērtēšanā nonāktu pie pamatotas pārliecības, vai</li> <li>• operators vai gaisa kuģu ekspluatants var uzlabot emisiju monitoringu un ziņošanu un/vai labāk ievērot apstiprināto monitoringa plānu un Regulu (ES) Nr. 601/2012 par monitoringu un ziņošanu.</li> </ul>
<p><b>Veiktais darbs un atzinuma pamatojums:</b></p>	<p>Izvērtēšana veikta, ievērojot tālāk minētos atsauces dokumentus par verifikācijas kritērijiem. Pamatojoties uz riska analīzi, tika izvērtēti pierādījumi, lai gūtu pamatotu pārliecību, ka ar datiem saistītie skaitļi un apgalvojumi ir pienācīgi sagatavoti saskaņā ar regulām un ES emisiju tirdzniecības sistēmas principiem, kā izklāstīts tālāk uzskaitītajos ES ETS kritēriju dokumentos, un saskaņā ar operatora vai gaisa kuģu ekspluatanta apstiprināto monitoringa plānu. Vajadzības gadījumā tika arī izvērtētas aplēses un secinājumi, ko operators vai gaisa kuģu ekspluatants izdarījis, sagatavojot datus, un apsverot, vai dati ir pienācīgi atspoguļoti gada emisiju ziņojumā [tonnkilometru ziņojumā] un kādi būtiski nepatiesi apgalvojumi varētu būt radušies.</p>
<p><b>Būtiskuma līmenis</b></p>	<p>Ja vien 1. pielikumā nav norādīts citādi, būtiskuma līmenis bija 5 % no visām paziņotajām emisijām par verificējamo periodu.</p> <p>SEG kvantificēšana ir nenoteikta pēc būtības, jo ir atkarīga no mērinstrumentu tehniskajām iespējām, no testēšanas metodikas un nepietiekamām zinātniskām zināšanām, lai noteiktu emisiju koeficientus un globālās sasilšanas potenciālu.</p>

<p>Minētie atsauces dokumenti:</p>	<p><b><u>Verificēšana (1) – akreditētiem verificētājiem</u></b></p> <p>1) ES regula (ES) Nr. 600/2012 par siltumnīcefekta gāzu ziņojumu un tonnkilometru ziņojumu verificāciju un par verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un</p> <p>2) EN ISO/IEC 14065:2013 Prasības siltumnīcefekta gāzu validācijas un verificācijas institūcijām akreditācijas vai citu atzīšanas formu izmantošanai (ISO 14065:2007)</p> <p>3) EN ISO/IEC 14064-3:2012 Specifikācija ar norādījumiem, kā validēt un verificēt ziņojumus par siltumnīcefekta gāzēm</p> <p>4) IAF MD 6:2014 Starptautiskā akreditācijas foruma (IAF) obligātais dokuments par ISO 14065:2013 piemērošanu (2. numurs, 2014. gada marts)</p> <p>5) Eiropas Komisijas dienestu norādījumi par verificāciju un akreditāciju</p> <p>6) EA-6/03 Norādījumi par Eiropas sadarbību akreditācijas jomā, lai būtu iespējama verificētāju atzīšana saskaņā ar ES ETS</p> <p>Dalībvalstu specifiski norādījumi uzskaitīti šeit: Ministru kabineta 2012.gada 13.novembra noteikumi Nr.769 "Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā"</p>
	<p><b><u>ES ETS noteikumi utml.</u></b></p> <p>A) EK regula (ES) Nr. 601/2012 par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK (MZR)</p> <p>B) Eiropas Komisijas dienestu izstrādātie norādījumi, lai nodrošinātu monitoringa un ziņošanas regulas saskaņotu interpretāciju</p> <p>B) Eiropas Komisijas dienestu izstrādātie norādījumi, lai nodrošinātu AVR saskaņotu interpretāciju</p> <p>D) Jānorāda visas citas piemērojamās valsts prasības/ norādījumi</p>

Verifikācijas ziņojums – emisiju tirdzniecības sistēma  
ES ETS gada ziņojumi

AS "Latvenergo"

3. pielikums – kopsavilkums par nosacījumiem, izmaiņām, precizējumiem, grozījumiem

A) apstiprinājusi kompetentā iestāde, bet verifikācijas pabeigšanas brīdī NAV iekļauti atkārtoti izdotajā atļaujā/monitoringa plānā

1	Neattiecas
10	

B) konstatējis verificētājs, bet NAV paziņoti līdz ziņošanas gada 31.decembrim

Te jāietver iekārtas jaudas, darbības līmeņa un/vai darbības izmaiņas, kas var ietekmēt kvotu piešķiršanu, un izmaiņas monitoringa plānā, ko pirms verifikācijas pabeigšanas vēl nav apstiprinājusi kompetentā iestāde.

1	Neattiecas
11	